

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

Вх. № 178/к.р. 18/92 г.
Дата 20. VI. 1992 г.

ДО

КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

СТ А Н О В И Щ Е

на Министерския съвет на Република България

по конституционно дело № 18
по описа за 1992 година

УВАЖАЕМИ ГОСПОДА СЪДИИ,

С Определение от 2 юли 1992 г. на Конституционния съд сме конституирани като заинтересувана институция по конституционно дело № 18 от 1992 година.

Производството на това дело е образувано по искането на Президента на Република България за установяване противоконституционността на чл. 10а от Закона за пенсиите /§ 6 от Закона за изменение и допълнение на Закона за пенсиите - ДВ, бр. 52 от 26 юни 1992 г./, по силата на който не се признава за трудов стаж времето, през което лицата са работили на ръководна щатна длъжност в органите и партийни организации на БКП, ОФ, ДКМС и Съюза на активните борци против фашизма и капитализма.

В искането се поддържа на **първо място**, че на визираните в чл. 10а от ЗП лица, които към влизане на Закона за изменение и допълнение на Закона за пенсиите в сила, имат качеството на пенсионери, се отнема правото на актуализация на пенсиите им, с което се нарушава принципът на равенство и недискриминация, закрепени в чл. 6 от Конституцията на Република България.

На **второ място** се поддържа, че тази категория граждани са осъществили правото си на труд и съответно **са правили отчисления за пенсионно осигуряване в съответствие със съществуващото законодателство в Република България.**

По твърденията, подробно развити в искането, имаме следните съображения:

Първо: На лицата, визирани в чл. 10а от ЗП, които имат качество на пенсионери към 1 май 1992 г. не се отнема правото на актуализация на пенсиите им по силата на изменения и допълнен Закон за пенсиите. Това изрично е уредено в § 33 от Допълнителните разпоредби, който не съдържа забрана и не отказва актуализация на пенсиите на тези лица. Пенсионните права на тези граждани са охранени и с разпоредбата на § 43 от същия закон, по силата на която размерът на актуализираната пенсия не може да бъде по-малък от получаваната към момента пенсия или от сбора на получаваните пенсии, като най-малкото следващо се увеличение при актуализирането на личната пенсия за изслужено време и старост при пълен трудов стаж е от 50 лева.

Това на практика означава, че не се прекратяват пенсиите, определени въз основа на трудовия стаж и трудово възнаграждение при първоначалното им отпускане, както и че същите подлежат на актуализиране по механизма, уреден в закона и след сторниране на трудовия стаж по чл. 10а от Закона за пенсиите.

Второ: По твърдението, че тези лица са осъществявали правото си на труд и съответно **са правили отчисления в пенсионните осигуровки** е необходимо да се направят следните уточнения, произтичащи от някои особености при провеждането на социалното осигуряване по съществуващото законодателство, а именно, че:

а/ осигурителните вноски за задължително осигуряване се **вносят от организациите - осигурители** и не се удържат от трудовото възнаграждение на осигурените лица, нито се облагат със суми в размер на осигурителните вноски - чл. 148 от Кодекса на труда - дял III от 1951 г. /неотменен/;

б/ по силата на чл. 15 от Постановление № 84 на Министерския съвет от 1963 г. и чл. 20 на Постановление № 74 на Министерския съвет от 20 декември 1980 г. за периода от 1 януари 1964 г.

до 1 януари 1981 г. бюджетните учреждения и организации, в които са работили и лицата по чл. 10а от ЗП не са превеждали осигурителни вноски в ДОО.

Трето: В чл. 51 от Конституцията е уредено, че гражданите имат право на общественото осигуряване и социално подпомагане, но това не предполага унифицираност на правата на различните категории лица при провеждане на осигуряването и тяхното равнопоставяне.

Погрешен ще е всеки извод, ако се търси пряка връзка между внасянето на осигурителни вноски в пенсионните фондове и консумирането на осигурителни права и произтичащите от това осигурителни плащания, при настъпване на определени осигурителни случаи.

И сега с отделни закони и други нормативни актове са уредени отклонения в размерите на изплащаните обезщетения, помощи, пенсии, добавки, компенсации предвид обществената значимост на полагания труд, условия на труда, категория на труд, възраст, пол.

Пример за отклонение за консумиране на пенсионни права е зачитането за трудов стаж на майките за отглеждане на дете до 3-годишна възраст, отбиване на военна служба, на репресирани лица по чл. 7 от Закона за политическа и гражданска реабилитация на репресираните лица - ДВ, бр. 50 от 1991 г., без да са внасяни осигурителни вноски за това време.

В заключение, с разпоредбата на чл. 10а от Закона за пенсиите не се допуска нарушаване на принципите в Конституцията за равенство и недискриминация. Тя следва да се разбира като заложен коректив в закона, след направената преценка от законодателя на съотношението между платените осигурителни вноски и получени облаги от лицата, визирани в чл. 10а от Закона за пенсиите.

И досега съществуват подобни корективи в действащото пенсионно законодателство. В разпоредбата на чл. 10, ал. 6 от Закона за пенсиите, в сила още от 1975 г. има изричен запис, че добавка към пенсията за изслужено време и старост в размер на 6 на сто за всяка година отложено пенсиониране не могат да получат лицата, заемщи ръководни и високоплатени длъжности,

работещи в министерства и други ведомства и в апарата на централните и окръжни ръководства на обществените организации.

В чл. 50 от Закона за пенсиите до изменението му през 1984 г. съществуваше забрана за получаване на пенсията, ако лицата работят в министерства и други ведомства, в апарата на централните и окръжни ръководства на обществените организации.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДА СЪДИИ,

Като имате предвид гореизложените съображения, моля да постановите решение, с което да оставите без уважение искането за установяване противоконституционността на чл. 10а от Закона за пенсиите.

София, 13 юли 1992 г.

**МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ:**



11.00-42

20.07.1992г.